

C-278/22. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2022. április 22.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Upravni sud u Zagrebu (Horvátország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2022. április 12.

Felperes:

ANTERA d.o.o.

Alperes:

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

[omissis]

Az Upravni sud u Zagrebu (zágrábi közigazgatási bíróság, Horvátország)
[omissis] a felperes: ANTERA d.o.o., [omissis] Zágráb [omissis], [omissis]

[omissis]

által az alperes: Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga Republike
Hrvatske (horvát pénzügyiszolgáltatás-felügyeleti ügynökség, Horvátország),
[omissis] Zágráb [omissis], [omissis]

[omissis]

ellen indított közigazgatási bírósági eljárásban **az EUMSZ 49. cikk és a belső
piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai
parlamentari és tanácsi irányelv 2. cikke (2) bekezdésének értelmezését kéri**
[omissis]

Az alapeljárás tárgya és tényállása

1. A felperes, az ANTERA d.o.o., [omissis] Zágráb [omissis], a Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (horvát pénzügyiszolgáltatás-felügyeleti ügynökség) 2019. február 14-i határozata [omissis] (a továbbiakban: a megtámadott határozat) jogszerűségének vizsgálata céljából keresetet indított a jelen bíróság előtt.

2. A megtámadott határozat megtiltja a felperes számára, hogy lízingtevékenységet folytasson e tevékenységre vonatkozó engedély nélkül. A határozat arra kötelezi a felperest, hogy a határozatnak megfelelő igazolásaképpen nyújtson be az alperesnek egy jelentést a megtett intézkedésekről, valamint a jelentésben foglalt állítások alapjául szolgáló bizonyítékokat, nevezetesen, hogy a felperes a határozat kézhezvételétől számított nyolc napon belül igazolja az alperes részére a „gépjárműlízing”, „személy- és tehergépkocsik bérbeadása és lízingje (vezetővel vagy anélkül)”, valamint „kerékpárok, robogók stb. bérbeadása és lízingje” tevékenységek törlésére irányuló kérelem benyújtását a bírósági nyilvántartáshoz.

3. A felek között nem vitatott, hogy a felperes egy olyan másik tagállamhoz tartozó anyavállalat leányvállalata, amelyben az anyavállalat a jelen ügyben szóban forgóval azonos típusú szolgáltatásokat nyújt. A felek között az sem vitatott, hogy a felperes a Horvát Köztársaságban nyilvántartása vette a fent említett szolgáltatások nyújtását, ugyanakkor az alperestől a Zakon o leasingu (lízingről szóló törvény) 8. cikkének (1) bekezdése alapján nem kapott erre engedélyt.

4. Az alperes az általa lefolytatott rendkívüli ellenőrzés során megállapította, hogy a felperes (négy gépkocsira vonatkozóan) három hosszú távú bérleti szerződést kötött, majd ezt követően az ügyfél kifejezett kérésére a beszállítótól történő megvásárlással gépkocsikat szerzett be, ami által megszerezte azok tulajdonjogát, és azokat használatra az ügyfelek rendelkezésére bocsátotta.

5. Az alperes az előadott tények alapján arra a következtetésre jutott, hogy az ilyen üzleti modell lényegében lízingnek minősül, ami miatt a társaság valójában érvényes engedély nélküli lízingtevékenységet folytatott.

6. Az alperes megtámadott határozat alapját képező álláspontjával szemben a felperes úgy véli, hogy az alperes fent ismertetett intézkedése sértette az uniós jogi vívmányok által biztosított jogait. Úgy véli, hogy a Horvát Köztársaság az operatív lízing intézményét semmiképpen sem tekinthette volna azonosnak a pénzügyi szolgáltatással, és következésképpen az operatív lízingszolgáltatás nyújtását és az autókölcsönzési szolgáltatások nyújtását sem helyezhette volna a Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (a horvát pénzügyiszolgáltatás-felügyeleti ügynökségről szóló törvény) által az alperesnek biztosított hatáskör alapján az alperes (HANFA) felügyelete alá.

Az alkalmazandó horvát jog

7. A Zakon o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (a horvát pénzügyiszolgáltatás-felügyeleti ügynökségről szóló törvény) (*Narodne novine*, 140/05., 154/11., és 12/12. sz.) 15. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az ügynökség a közhatalmi jogosítványok gyakorlása céljából jogosult végrehajtási szabályokat hozni e törvény, a tőkepiacot, befektetési és egyéb alapokat, részvénytársaságok, nyugdíjbiztosítók megszerzését, a biztosítást és viszontbiztosítást, **valamint a pénzügyi szolgáltatásokat** szabályozó törvények, valamint más törvények alapján, amennyiben ezek a törvények erre felhatalmazzák.

8. A horvát pénzügyiszolgáltatás-felügyeleti ügynökségről szóló törvény 15. cikkének (2) bekezdése szerint **az ügynökség a közhatalmi jogosítványok gyakorlása céljából jogosult arra, hogy felügyelje az e cikk (1) bekezdésében említett rendelkezésekben meghatározott, felügyelet alá tartozó szervezetek és a faktoringszolgáltatásokat nyújtó jogi személyek tevékenységét**, amennyiben a faktoringszolgáltatásokat nyilvántartásba vett tevékenységük keretében nem bankok nyújtják, valamint hogy a megállapított jogsértések és szabálytalanságok orvoslására irányuló intézkedéseket hozzon.

9. A Zakon o Leasingu (lízingről szóló törvény) (*Narodne novine*, 141/13. sz.) 3. cikkének (1) bekezdése szerint a lízingtársaság olyan, a Horvát Köztársaságban székhellyel rendelkező gazdasági társaság, amelyet **az ügynökség által az e törvényben meghatározott feltételek szerint kiadott, lízingtevékenység folytatására vonatkozó engedély alapján jegyeznek be a bírósági nyilvántartásba.**

10. A lízingről szóló törvény 4. cikkének (1) bekezdése szerint a lízing olyan jogügylet, amelynek során a lízingbeadó úgy szerzi meg a lízingtárgyat, hogy azt egy beszállítótól megvásárolja, a lízingtárgy tulajdonjogát megszerzi, és a lízingtárgyat a lízingbevevő részére határozott időre használatba adja, a lízingbevevő pedig kötelezettséget vállal arra, hogy ezért díjat fizet.

10. A lízingről szóló törvény 5. cikkének (1) bekezdése szerint a lízing a lízing tartalmától és sajátosságaitól függően lehet pénzügyi lízing vagy operatív lízing.

11. A lízingről szóló törvény 5. cikkének (2) bekezdése szerint a pénzügyi lízing olyan jogügylet, amelynek során a lízingbevevő a lízingtárgy használatának időtartama alatt a lízingtárgy teljes értékét figyelembe vevő díjat fizet a lízingbeadónak, viseli e lízingtárgy értékcsökkenésének költségeit, és egy vételi opció révén a lízingtárgy tulajdonjogát olyan rögzített áron szerezheti meg, amely ezen opció gyakorlásának időpontjában alacsonyabb, mint ezen időpontban a lízingtárgy tényleges értéke, a lízingtárgy tulajdonjogával kapcsolatos kockázatok, illetve az abból eredő előnyök viszont nagyrészt a lízingbevevőre szállnak át.

12. A lízingről szóló törvény 5. cikkének (3) bekezdése szerint az operatív lízing olyan jogügylet, amelynek során a lízingbevevő a lízingtárgy használatának

időtartama alatt a lízingbeadónak olyan meghatározott díjat fizet, amely nem feltétlenül veszi figyelembe a lízingtárgy teljes értékét, a lízingbeadó viseli a lízingtárgy értékcsökkenésének költségeit, és a lízingbevevőt nem illeti meg szerződésben meghatározott vételi opció, valamint a lízingtárgy tulajdonjogával kapcsolatos kockázatok, illetve az abból eredő előnyök nagyrészt a lízingbeadónál maradnak, azaz nem szállnak át a lízingbevevőre.

13. A lízingről szóló törvény 6. cikkének (1) bekezdése szerint **lízingtevékenységet folytathat: az e törvény 3. cikkében említett lízingtársaság**, az e törvény 46. cikkében említett tagállami lízingtársaság, és harmadik országbeli lízingtársaság e törvény 48. cikkében említett fióktelepe.

Az uniós jog

14. Az EUMSZ 49. cikk első bekezdése kimondja, hogy tilos a valamely tagállam állampolgárainak egy másik tagállam területén történő szabad letelepedésére vonatkozó minden korlátozás, e tilalmat pedig azokra a korlátozásokra is alkalmazni kell, amelyek képviselőnek, fióktelepnek vagy leányvállalatnak egy tagállam valamely tagállamban letelepedett állampolgára által történő alapítására vonatkoznak.

15. Az EUMSZ 49. cikk második bekezdése értelmében a szabad letelepedés magában foglalja a jogot gazdasági tevékenység önálló vállalkozóként történő megkezdésére és folytatására, vállalkozások, így különösen az 54. cikk második bekezdése szerinti társaságok alapítására és irányítására, a letelepedés országának joga által a saját állampolgáiraire előírt feltételek szerint, figyelemmel a tőkére vonatkozó fejezet rendelkezéseire is.

16. A belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2006/123/EK irányelv) 2. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az irányelv a Közösség valamely tagállamában letelepedett szolgáltatók által nyújtott szolgáltatásokra alkalmazandó.

17. A 2006/123/EK irányelv 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja előírja, hogy az irányelv nem alkalmazandó a következő tevékenységekre: **pénzügyi szolgáltatások**, úgymint banki, hitelezési, biztosítási és viszontbiztosítási, foglalkozási vagy magánnyugdíj, értékpapír, befektetési alapokkal kapcsolatos tevékenységek, fizetési és befektetési tanácsadás jellegű szolgáltatások, beleértve a 2006/48/EK irányelv I. mellékletében felsorolt szolgáltatásokat.

18. A 2006/123/EK irányelv (33) preambulumbekzdése szerint az ezen irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatások folyamatosan változó tevékenységek széles körét ölelik fel, beleértve az üzleti jellegű szolgáltatásokat, például a vállalatvezetési tanácsadást, a tanúsítást és a bevizsgálást; a létesítmények működtetését, beleértve az irodafenntartást; a reklámtevékenységet; a személyi állomány kiválasztásával kapcsolatos szolgáltatásokat; valamint a kereskedelmi

ügynökök szolgáltatásait. Az irányelv hatálya alá tartozó szolgáltatások magukban foglalják az olyan, vállalatoknak és fogyasztóknak is nyújtott szolgáltatásokat, mint a jogi vagy pénzügyi tanácsadás; az ingatlanal kapcsolatos szolgáltatások, például az ingatlanügynökségek; az építőipari szolgáltatások, beleértve az építészek által nyújtott szolgáltatásokat is; a forgalmazói szolgáltatások; a kereskedelmi vásárok szervezése; **az autókölcsönzés**; az utazási irodák. Szabályozza az irányelv továbbá a fogyasztói szolgáltatásokat, például a turizmus területén, beleértve az idegenvezetőket is; a szabadidős szolgáltatásokat, sportcentrumokat és vidámparkokat; valamint – amennyiben nem zárták ki ezeket az irányelv alkalmazási köréből – a háztartási támogató szolgáltatásokat, például az időseket segítő szolgáltatásokat. Az említett tevékenységek magukban foglalhatnak olyan szolgáltatásokat, amelyek esetében szükséges a szolgáltató és a szolgáltatás igénybevevőjének földrajzi közelsége, olyan szolgáltatásokat, amelyek esetében szükséges a szolgáltató vagy a szolgáltatás igénybevevőjének utazása, valamint olyanokat, amelyek távolról, például az interneten keresztül is nyújthatók.

19. A hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2013/36/EU irányelv) I. melléklete tartalmazza a kölcsönös elismerés alá tartozó tevékenységek jegyzékét, e melléklet 3. pontja viszont kizárólag a pénzügyi (nem pedig az operatív) lízinget foglalja magában.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztésének indokai

29. Az Upravni sud u Zagrebu (zágrábi közigazgatási bíróság) a fent említett jogi normák elemzése során megjegyzi, hogy a hitelintézetek tevékenységét szabályozó 2013/36/EU irányelv csak a pénzügyi lízinget említi, az operatív lízingre nem terjed ki.

30. Az *argumentum a contrario* alkalmazásával, mivel a fent említett 2013/36/EU irányelv szerint csak a pénzügyi lízing tartozik a pénzügyi szolgáltatások közé, ilyen esetben az operatív lízingre a 2006/123/EK irányelvet kell alkalmazni.

31. A 2006/123/EK irányelv fent hivatkozott 2. cikkéből és (33) preambulumbekzdéséből egyértelműen kitűnik, hogy ez az irányelv nem a pénzügyi lízingre, hanem legkülönbébb tevékenységeket – köztük az autókölcsönzést – magában foglaló, operatív lízingnek tekinthető szolgáltatások széles körére vonatkozik.

32. A bíróság megállapítja, hogy a nemzeti jog hivatkozott rendelkezéseiből kitűnik, hogy a Horvát Köztársaság (az alperes által folytatott ellenőrzési eljárással összefüggésben) az operatív lízinget azonosnak minősítette a pénzügyi

szolgáltatással, noha az uniós jog nem határozza meg, hogy az ilyen szolgáltatás pénzügyi szolgáltatásnak minősül.

33. A bíróság megállapítja, hogy az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlata szerint a letelepedés szabadságága korlátozásának minősül az Európai Unió működéséről szóló szerződés 49. cikke értelmében véve valamennyi olyan nemzeti intézkedés, amely – legyen bár állampolgársági alapon történő hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazandó – alkalmas arra, hogy megzavarja, vagy kevésbé vonzóvá tegye az alapító szerződések által biztosított letelepedési szabadságnak az Unió polgárai általi gyakorlását. Ebben a konkrét esetben a nemzeti jogszabály alkalmas arra, hogy a felperest és más tagállamokból származó, a Horvát Köztársaságban letelepedni szándékozó más személyeket megakadályozza abban, vagy visszatartsa attól, hogy bérbeadási vagy operatív lízingtevékenységet folytassanak.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

39. A fentiek fényében az Upravni sud u Zagrebunak (zágrábi közigazgatási bíróság) az uniós jog értelmezése vonatkozásában kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy az operatív lízingszolgáltatás Financijska agencija (pénzügyi ügynökség) általi ellenőrzését előíró jogszabály kevésbé vonzóvá teszi-e a Horvát Köztársaság piacát az alapító szerződés által biztosított letelepedési szabadság gyakorlása szempontjából.

40. Annak érdekében, hogy ezt a jogalapot megvizsgálhassa, az Upravni sud (közigazgatási bíróság) a Zakon o upravnim sporovima (a közigazgatási bírósági eljárásról szóló törvény) (*Narodne novine*, 20/10., 143/12., 152/14., 29/17. és 110/21. sz.) 45. cikke (2) bekezdésének 1. pontja alapján 2022. április 12-i [omissis] végzésével felfüggeszti a közigazgatási bírósági eljárást, és a Bíróságtól az uniós jog értelmezését kéri:

1. A 2006/123/EK irányelv (szolgáltatási irányelv) hatálya alá tartozik-e az operatív lízing és/vagy a hosszú távú autókölcsönzés, ahogyan az a szolgáltatási irányelv végrehajtásáról szóló, a Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság által kiadott, 2008. március 13-i kézikönyvben áll? Az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 26. pontja értelmében vett pénzügyi vállalkozásnak minősül-e az operatív lízinggel (tehát nem pénzügyi lízinggel) és/vagy hosszú távú autókölcsönzéssel foglalkozó szervezet?

2. Amennyiben a fenti első kérdésre igenlő, a második kérdésre pedig nemleges választ kell adni, összeegyeztethető-e az Európai Unió működéséről szóló szerződés – 2006/123/EK irányelv 9–13. cikkével összefüggésben értelmezett – 49. cikkével a Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (horvát pénzügyiszolgáltatás-felügyeleti ügynökség) (HANFA) arra való felhatalmazása, hogy a lízingről szóló törvény 6. cikkének (1) bekezdése alapján felügyelje az operatív lízing- és/vagy a hosszú távú autókölcsönzési szolgáltatás nyújtását, valamint az ilyen tevékenységet folytató

vállalkozásokkal szemben további követelményeket és korlátozásokat írjon elő?

3. A jelen jogvita tárgyát képezőkhöz hasonló körülmények között, amikor az egyik tagállambeli anyavállalat egy leányvállalatán keresztül egy másik tagállamban az eredeti tagállamban nyújtott szolgáltatásokkal azonos jellegű szolgáltatásokat kíván nyújtani, úgy kell-e értelmezni az Európai Unió működéséről szóló szerződés 49. cikkét és a 2006/123/EK irányelv 9–13. cikkét, hogy ezek lehetővé teszik, hogy egy nemzeti törvény (a lízingről szóló törvény) további követelményeket és korlátozásokat írjon elő a leányvállalat számára, és ezáltal megnehezítse/kevésbé vonzóvá tegye az adott tevékenység folytatását?

[omissis]

MUNKADOKUMENTUM